

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - De Fontein te PASSENDALE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 110445

Instelling Vrije Basisschool - De Fontein

Directeur Carine MOYAERT - Nele COOL

Adres 4e Regiment Karabiniersstraat 9 - 8980 PASSENDALE

Telefoon 051-77.00.49

Fax 051-72.56.85

E-mail vbspassendale@skynet.be

Website www.vbs-defontein.be

Bestuur van de instelling Vrije Basisschool Passendale

Adres 4e Regiment Karabiniersstraat 9 - 8980 PASSENDALE

Scholengemeenschap De Kollebloeme

Adres Ieperstraat 2_A - 8980 ZONNEBEKE

CLB Vrij CLB Ieper

Adres Bukkersstraat 38 - 8900 IEPER

Dagen van het doorlichtingsbezoek 23-10-2015, 26-10-2015, 27-10-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 27-10-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 13-11-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Johan LAMOTE

Teamleden Peter DE CLERCK

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens & maatschappij.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen & techniek.....	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: Nederlands, mens & maatschappij en wetenschappen & techniek.....	8
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens & maatschappij.....	12
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen & techniek.....	12
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens & maatschappij en wetenschappen & techniek	12
3.1.1.9 Lager onderwijs: ICT.....	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Leerbegeleiding.....	18
4.2 Evaluatiepraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - ◆ het onderwijsaanbod
    - ◆ de uitrusting
    - ◆ de evaluatiepraktijk
    - ◆ de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit schooldoorlichtingsverslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool De Fontein in Passendale. De school maakt deel uit van de scholengemeenschap De Kollebloeme. Officieel bestaat de school uit twee vestigingsplaatsen. In de 4e Regiment Karabiniersstraat zit de kleuterafdeling en de bovenbouw van de lagere afdeling. In de gebouwen aan de Canadalaan krijgen de kinderen van de onderbouw les. Beide schooldomeinen palen aan elkaar. De kinderen die les volgen in de Canadalaan maken ook gebruik van o.m. de eetzaal, de gymzaal en de computerklas in de hoofdschool. Na de uitvoering van de geplande, verdere renovatie voorziet de school om de gebouwen in de Canadalaan te verlaten. De leerlingen komen vooral uit de nabije omgeving en uit alle lagen van de bevolking.

Op basis van het vooronderzoek van 19 oktober 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens de doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen na om de ontwikkelingsdoelen na te streven voor Nederlands, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van de te bereiken eindtermen voor Nederlands, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij en voor ICT. Daarnaast peilde ze naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk. Ze onderzocht aspecten van de regelgeving en de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving en het algemeen beleid van de school.

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate na. Het ontbreekt het team, ondanks particuliere voorbeelden van goede praktijk, aan duidelijke afspraken voor onder meer de gebruikte referentiekaders, de doelenselectie en het inhoudelijk aanbod. Er zijn binnen dit leergebied weinig afspraken over het gebruik van streefwoordenschat en over begripsverwerving. De veelheid aan verschillende referentiekaders bemoeilijkt het zicht op een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod.

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden mens en maatschappij, wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Het thematische activiteitenaanbod biedt voldoende kansen voor kleuters om zich breed en harmonisch te ontwikkelen voor de domeinen mens, maatschappij, tijd, ruimte, natuur en techniek. De kleuteronderwijzers voorzien voor deze leergebieden doorgaans in een breed en uitdagend activiteitenaanbod en een kansrijke klas- en hoekeninrichting. De kleuters krijgen voldoende kansen om de hen omliggende wereld te verkennen en te exploreren.

De leerkrachten in de kleuterafdeling leveren inspanningen om via eigen observaties en deze van het kindvolgsysteem de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen. Op deze manier ontdekken ze ook kinderen met kans op ontwikkelingsachterstand. In samenwerking met de beschikbare zorgleerkracht zorgen ze voor de nodige begeleiding van deze kleuters.

In de lagere afdeling voldoet het leergebied Nederlands. De leerkrachten voorzien door het gebruik van de onderwijsleerpakketten doorgaans in een volledig onderwijsaanbod voor alle domeinen van het leergebied. De autonomie die de teamleden hebben in de omgang met de methode, leidt er toe dat de domeinen luisteren, spreken en stellen in sommige groepen minder frequent en minder systematisch aan bod komen. Via de evaluaties met eigen en genormeerde toetsen ontdekt het schoolteam kinderen met problemen voor vooral de technische talige vaardigheden, lezen en spellen. Ook hier voorziet het schoolteam in de nodige hulp en ondersteuning voor deze kinderen.

Ook de leergebieden mens en maatschappij, wetenschappen en techniek in de lagere afdeling voldoen. De onderwijsinspectie doet deze uitspraak vooral op basis van de oefening die het schoolteam recent deed. Het wilde daarmee nagaan of er doorheen de lagere school voldoende doorstroming en graduele opbouw zit in de leerinhouden van thema's die in elke leerjaar terug komen. Deze oefening leidde tot bijsturing van de planning van het aanbod op school- en klasniveau. Een analoge oefening vanuit de leerplandoelen was nog niet aan de orde. Het blijft een permanente opdracht voor het schoolteam om voor deze leergebieden te voorzien in een aanbod dat naar visie, relevante inhouden en nagestreefde doelen, aansluit bij het leerplan.

De leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT zijn een verplicht werkpunt. Het schoolteam is te weinig vertrouwd met de visie en de uitgangspunten van deze eindtermen. Ze beschikken niet over een eigen leerlijn waarmee ze deze eindtermen systematisch, gradueel en geïntegreerd willen nastreven. De school beschikt over een goed uitgeruste computerklas en digitale borden in de bovenbouw. Deze compenseren evenwel onvoldoende het gebrek aan computers en internet in verschillende klassen, om te kunnen spreken over 'een door ICT ondersteunde leeromgeving'. Het schoolteam is er nog niet aan toe om de ICT-vaardigheden van de leerlingen in kaart te brengen.

Het kwaliteitsonderzoek van de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk tonen dat beide processen nog aan het begin van een ontwikkelingsproces staan. Voor de ondersteuning van kinderen met ontwikkelingsachterstand en leerproblemen leveren de teamleden heel veel waardevolle inspanningen. Het vormt evenwel nog een uitdaging om deze inspanningen te kaderen en verder uit te bouwen in een gedragen visie die alle fases van het zorgcontinuüm beschrijft. Ook de evaluatiepraktijk kan nog aan kracht winnen door de visie van de leerplannen te hanteren als richtinggevend voor een brede en doelgerichte evaluatie.

Het algemeen beleid van de school zit in een overgangsfase. Een gedreven directeur met vele jaren ervaring werkt sedert dit schooljaar halftijds. Haar duopartner is ook de zorgcoördinator van de school. Beiden streven er naar om op een participatieve en kwaliteitsvolle manier het schoolteam richting te geven. De besluitvorming gebeurt op een democratische wijze. Het schoolteam benut personeelsvergaderingen en pedagogische studiedagen om te werken aan visieontwikkeling en deskundigheidsbevordering. Het beleid van de school heeft al enig oog voor interne kwaliteitszorg. De recente oefening in verband met het aanbod mens en maatschappij, wetenschappen en techniek is hierbij illustratief. De interne kwaliteitszorg kan nog groeien door ook outputgegevens vanuit resultaten op genormeerde en externe toetsen kritisch te ontleden en vanuit deze gegevens eigen sterktes en zwaktes in kaart te brengen.

De onderwijsinspectie onderzoekt de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) aan de hand van een vragenlijst. Dit onderzoek resulteert voor deze school in een gunstig advies beperkt in de tijd. Een gebouw (Canadalaan) voldoet niet aan de woonbaarheids-, veiligheids- en hygiëne-eisen. De school beschikt niet over het noodzakelijke brandpreventieverslag over de gebruikte gebouwen en domeinen. Het schoolteam respecteert ook de geselecteerde overige regelgeving.

De doorlichting besluit met een beperkt gunstig advies omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelen voor Nederlands in de kleuterafdeling en voor ICT in de lagere afdeling. Het schoolteam beschikt over voldoende competenties om de tekorten binnen de vooropgestelde termijn te kunnen wegwerken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate na. Het ontbreekt het team, ondanks particuliere voorbeelden van goede praktijk, aan duidelijke afspraken voor onder meer de gebruikte referentiekaders, doelenselectie en het inhoudelijk aanbod.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens & maatschappij

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. Het thematische activiteiten aanbod biedt voldoende kansen voor kleuters om zich breed en harmonisch te ontwikkelen voor de domeinen mens, maatschappij, tijd en ruimte. De beeldvorming rond de ontwikkeling van de kleuters vloeit vooral voort vanuit de ervaringen en de observatiegegevens van de kleuteronderwijzers.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen & techniek

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Het thematische activiteiten aanbod biedt voldoende kansen voor kleuters om zich breed en harmonisch te ontwikkelen voor de domeinen natuur en techniek. Er zijn voldoende materialen om de doelen voor die domeinen te kunnen bereiken. De beeldvorming rond de ontwikkeling van de kleuters vloeit vooral voort vanuit de ervaringen en de observatiegegevens van de kleuteronderwijzers.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: Nederlands, mens & maatschappij en wetenschappen & techniek

Curriculum	Het schoolteam gebruikt verschillende referentiekaders zoals de leerplannen, een werkplan van de onderwijskoepel, de decretale ontwikkelingsdoelen en eigen lesdoelen om het aanbod te plannen. Dit leidt soms tot een overdaad aan doelenselecties die niet te bereiken zijn binnen een thema of een activiteit. De afspraak op schoolniveau, om te vertrekken vanuit de leerplandoelen en deze te verfijnen via de groeilijnen van het koepelgebonden werkplan, om zo aan te sluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kleuters, wordt niet door alle teamleden gevolgd. De veelheid aan achterliggende richtinggevende referentiekaders, maakt het voor het schoolteam dan ook zeer moeilijk om duidelijk zicht te houden of ze nu een voor de verschillende leeftijdsgroepen een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod aanbieden.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

In de digitale agenda zitten mogelijkheden om dit te bewaken, maar op schoolniveau ontbreken richtinggevende afspraken om hier systematisch gebruik van te maken. De koppeling tussen de doelselectie en de geplande activiteiten is niet altijd, doordacht, realistisch en haalbaar. De thematische werking zorgt voor voldoende samenhang tussen de verschillende leergebieden.

Binnen het leergebied Nederlands zijn er in de kleuterafdeling voor de thema's nauwelijks afspraken over het gebruik van streefwoordschat en over de verwerving van begrippen die zijn afgesteld op het ontwikkelingsniveau van de kleuters. Hetzelfde geldt voor de systematiek waarop kleuters zich de noodzakelijke taalverwerving eigen maken. Individuele leerkrachten leveren vanuit hun eigen professionaliteit waardevolle inspanningen om een krachtig taalaanbod te voorzien. Richtlijnen om dit te stroomlijnen doorheen de kleuterafdeling ontbreken. Bij de oudste kleuters is er voldoende aandacht voor ontluikende geletterdheid en fonemisch bewustzijn o.m. door het gebruik van de zelf ontwikkelde taalontdekdozen.

Voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek werden wel (recent) een aantal afspraken gemaakt. Kalendergebonden thema's krijgen over de verschillende groepen een specifieke inhoudelijke invalshoek en invulling. Vanuit hun ervaring en eigen inzichten slagen de meeste leerkrachten er in te voorzien in een combinatie van een gestuurd en van een vrij aanbod in de hoeken. Dit stimuleert de kleuters in het verkennen en exploreren van hun omliggende wereld. De kansrijke klas- en hoekeninrichting, uitdagende opdrachten en ontwikkelingsmaterialen onderstrepen dit proces. De aandacht voor gradatie over de groepen heen uit zich o.a. in de afspraken rond kalenders en symbolen.

Onderwijsorganisatie De kleuterafdeling telt drie leeftijdsgemengde groepen van instappende peuters en kleuters eerste kleuterklas. Het schoolteam verantwoordt deze organisatie terecht vanuit de ontwikkelingskansen die dit biedt voor zowel de jongste als de oudste kleuters. Daarnaast is er een zuivere tweede kleuterklas (vierjarigen), een zuivere derde kleuterklas (vijfjarigen) en een gemengde klas vier- en vijfjarigen. Deze laatste klas wordt twee namiddagen per week opgesplitst: de vierjarigen sluiten aan bij de tweede kleuterklas, de vijfjarigen bij de derde kleuterklas.

Het valt op er bij de jongste kleuters weinig gelijkgerichte samenwerking is. Hetzelfde geldt voor de inhoudelijke samenwerking tussen de kleuteronderwijzers die de groep van de vierjarigen begeleiden.

<p>Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i></p>	<p>De kleuterafdeling beschikt over ruime lokalen en hedendaags meubilair en ogen fris. In alle klassen zijn voldoende aangepaste ontwikkelingsmaterialen aanwezig om de kleuters voldoende ervaringskansen te bieden. De meeste teamleden gebruiken de beschikbare ruimte optimaal, waardoor ze een uitnodigende en uitdagende speel- en leeromgeving uitbouwen, die de kleuters toelaat om volop de hen omliggende wereld te verkennen. De kleuterafdeling beschikt over een mobiel digitaal bord. Dit wordt beurtelings ingeschakeld om de kleuters bijkomende kansen tot experimenteren en exploreren te bieden. In alle klassen zijn prenten- en verhalenboeken aanwezig die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kleuter. In de meeste klassen is de boekenhoek aantrekkelijk ingericht.</p>
<p>Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i></p>	<p>De kleuterafdeling is nog zoekende om de observaties op een functionele en samenhangende wijze in het recent in gebruik genomen volgsysteem te registreren. De leerkrachten volgen de (taal)ontwikkeling van de kinderen op door middel van losse observaties die na verloop van tijd worden gebundeld in het kindvolgsysteem. Bij de oudere kleuters gebeurt ook een schoolrijpheidstest. Het schoolteam maakt geen systematisch gebruik van taaltesten om de passieve taalvaardigheid van de kleuters in kaart te brengen. In de dagelijkse observatiegegevens van de leerkrachten zijn weinig sporen te vinden over de beheersing van thema-, instructie- of schooltaal.</p>
<p>Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i></p>	<p>De observatiegegevens, de resultaten van de genormeerde tests en de interne overlegmomenten leiden tot diverse zorginitiatieven. De meeste groepsleerkrachten zorgen voor een brede basiszorg. Samen met de ambulante leerkracht organiseren ze klasinterne en -externe activiteiten om groepjes of individuele kleuters die net iets meer of iets minder aankunnen, extra te stimuleren en te begeleiden. Ze proberen problemen vooral op korte termijn aan te pakken. De leeftijdsgemengde groepen versterken de kansen om voor individuele kleuters activiteiten te voorzien die aansluiten bij hun ontwikkelingsniveau.</p> <p>Het kleuterteam is er nog maar beperkt aan toe om resultaten op genormeerde tests te gebruiken om sterke en verbeterpunten op te sporen en aan te pakken op leerkracht- en schoolniveau. De integratiemomenten en enkele afspraken tussen de oudste kleutergroep en het eerste leerjaar bevorderen een vlotte overstap tussen de twee onderwijsniveaus.</p>

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands met de leerlingen in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is voldoende volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd. De evaluatiepraktijk is evenwichtig en representatief.

<p>Curriculum</p> <p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Referentiekader</i></p> <p><i>Planning</i></p> <p><i>Evenwichtig en volledig</i></p> <p><i>Samenhang</i></p> <p><i>Brede harmonische vorming</i></p> <p><i>Actief leren</i></p>	<p>De onderwijzers gebruiken bij de planning en de uitvoering van het onderwijsaanbod een onderwijsleerpakket. Ze vertrouwen erop dat een consequent gebruik van de methode leidt tot een gradueel aanbod. De onderwijzers voorzien door het gebruik van de onderwijsleerpakketten doorgaans in een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod voor alle domeinen van het leergebied. Het schoolteam heeft een grote autonomie in de omgang met de methode. In een aantal klassen is er evenwel een overaccentuering van spelling ten koste van de domeinen luisteren en spreken en creatief schrijven (stellen). Ook de mate waarin de leerlingen via interactieve werkvormen bijkomende kansen krijgen om hun taalvaardigheid te oefenen, is leerkrachtafhankelijk. Het schoolteam ontwikkelt verschillende werk- en organisatievormen om de ontwikkeling van het lezen te ondersteunen. Ondanks deze goedbedoelde initiatieven volgen niet alle onderwijzers de vooropgestelde planning en didactische instructies vanuit de methode. Hierdoor vallen de voorziene momenten voor leesplezier en leesbevordering (vrij lezen) veelal weg.</p>
<p>Materieel beheer</p> <p>Uitrusting</p> <p><i>Leermiddelen</i></p>	<p>De materiële uitrusting voldoet om de eindtermen gericht na te streven en te bereiken. De lagere afdeling beschikt over voldoende leermiddelen en bijhorende materialen om de leerplandoelen te bereiken. In alle klassen is een klasbibliotheek met veelal een breed aanbod van boeken. Daarnaast kunnen de leerlingen gebruik maken van de uitgebreide schoolbibliotheek. In de bovenbouw bieden de digitale borden extra kansen om inhoud te illustreren en om de voortgang van de les te ondersteunen.</p>
<p>Evaluatie</p> <p>Evaluatiepraktijk</p> <p><i>Evenwichtig en representatief</i></p> <p><i>Leerlingvolgsysteem</i></p> <p><i>Gericht op bijsturing</i></p>	<p>De leerkrachten beschikken over de methodetoetsen om de vorderingen van de leerlingen te evalueren. Vaak herwerken leerkrachten deze toetsen of vervangen ze deze door eigen toetsen. De ontwikkeling van de spellingsvaardigheden en het technisch lezen volgt het schoolteam op met een genormeerde toets.</p> <p>De registratie van de resultaten is bij de meeste leerkrachten gericht op de rapportering. De systematische aanmaak van diepgaande foutenanalyses op individueel en op klasniveau, met als de doel bijsturing op leerling- of op groepsniveau, is nog geen verworvenheid.</p>
<p>Kwaliteitszorg</p>	<p>De school neemt deel aan de eindtoetsen van de onderwijskoepel. Het schoolteam is er nog niet aan toe om de resultaten van deze eindtoetsen diepgaand te analyseren in het kader van de interne kwaliteitszorg.</p>

Begeleiding Op basis van de observaties en evaluaties detecteert het schoolteam de risicoleerlingen. De klas- en zorgleerkrachten zorgen voor remediëring van
Leerbegeleiding individuele of groepjes kinderen. Hierbij willen ze vooral ‘kort op de bal spelen’.
Beeldvorming De remediëring is sterk gefocust op technische vaardigheden van de
Zorg taalontwikkeling en minder op de communicatieve taalvaardigheid. In de lagere klassen organiseert het schoolteam een aantal initiatieven om het technisch leesproces te ondersteunen. Voor leerlingen met ernstige moeilijkheden voorziet het schoolteam ondersteunende maatregelen. Het school- en zorgteam hebben nog ruime groeikansen in het leren omgaan met een functionele handelingsplanning.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens & maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is gericht op de realisatie van de leerplandoelen. De onderwijzers houden voldoende rekening met een brede benadering van de thema's waarbij verschillende domeinen van het leergebied mens en maatschappij aan bod komen.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen & techniek

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate. Het onderwijs is gericht op een gevarieerd en gradueel samenhangend aanbod voor dit leergebied. De nodige leermiddelen zijn beschikbaar.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens & maatschappij en wetenschappen & techniek

Curriculum Het schoolteam biedt de leergebieden mens en maatschappij, wetenschappen
Onderwijsaanbod en techniek geïntegreerd aan, onder de noemer wereldoriëntatie. Om het
Referentiekader aanbod vorm te geven maakt het sedert twee jaar gebruik van een thematisch
Planning opgebouwd onderwijsleerpakket dat de verschillende domeinen van deze
Evenwichtig en volledig leergebieden bevat. Daarnaast heeft elke klas ruimte voor aanvullende eigen
Samenhang thema's en is er jaarlijks een klas overschrijdend project op schoolniveau. Het
Brede harmonische vorming gebruik van een onderwijsleerpakket creëert de kans op een gradueel
Actief leren opgebouwd, evenwicht en volledig aanbod, afgestemd op het leerplan. De
leerkrachten hebben evenwel een grote autonomie in de manier waarop ze met de methode omgaan, waardoor dit evenwicht en de volledigheid niet in alle leerjaren gegarandeerd is. Niet in alle groepen doorlopen de onderwijzers samen met de leerlingen het technisch denkproces zoals de leerplannen dit voorschrijven.
Een aantal leerkrachten hebben tijdens de lessen mens en maatschappij, wetenschappen en techniek aandacht voor activerende werkvormen waarbij de leerlingen ruimte krijgen om actief te exploreren en te experimenteren. In elk leerjaar zijn een aantal leeruitstappen; één klas gaat op zoek naar een schoolniveau heeft de aandacht voor levensrecht leren binnen deze leergebieden nog flink wat groeikansen.

Kwaliteitszorg	Recent bracht het schoolteam het aanbod voor deze leergebieden in kaart op klas- en schoolniveau. Het wilde daarmee nagaan of er doorheen de lagere school voldoende doorstroming en graduele opbouw zit in de leerinhouden van thema's die in elk leerjaar terug komen. Deze oefening leidde tot bijsturing van de planning van het aanbod op school- en klasniveau. Een analoge oefening vanuit de leerplandoelen was nog niet aan de orde.
Materieel beheer	De lagere afdeling beschikt over de nodige leermiddelen voor mens en maatschappij, wetenschappen en techniek. Ze heeft dit evenwel nog niet afgetoetst aan de minimale vereisten van het leerplan. De beschikbare digitale borden in de bovenbouw worden functioneel gebruikt en ondersteunen het werkelijkheidsgericht karakter van mens en maatschappij, wetenschappen en techniek. De klassikale ondersteuningskaders voor tijd en ruimte vertonen voldoende gradatie. In de meeste klassen zijn deze ook voldoende werkelijkheidsgericht en levensnabij geïllustreerd.
Uitrusting	
<i>Leermiddelen</i>	
Evaluatie	In de meeste klassen zijn de methodegebonden open- en geslotenboek-toetsen richtinggevend voor de evaluatie van de geselecteerde leerinhouden uit het onderwijsleerpakket. Daarnaast zorgen de leerkrachten voor eigen toetsen bij zelf uitgewerkte thema's. Bewust een breed spectrum van evaluatiemethoden hanteren, zoals het leerplan voorstelt, komt minder voor. Dat bemoeilijkt de beeldvorming rond de bereikte de leerplandoelen en rond de kennis, vaardigheden en attitudes van de leerlingen.
Evaluatiepraktijk	Evaluatiegegevens rond mens en maatschappij, wetenschappen en techniek geven zelden aanleiding tot bijsturing van het aanbod of de aanpak op groeps- of leerlingniveau.
<i>Evenwichtig en representatief</i>	
<i>Kindvolgsysteem</i>	
<i>Leerlingvolgsysteem</i>	
<i>Gericht op bijsturing</i>	
Begeleiding	Bij de beeldvorming van de leerlingen houdt de lagere afdeling weinig rekening met de evaluatiegegevens van mens en maatschappij, wetenschappen en techniek. Er zijn weinig gegevens te vinden over de evolutie van de leerlingen op het vlak van kennis, inzichten, vaardigheden, attitudes. Zo is er in eerder beperkte mate aandacht voor talentontwikkeling en schoolloopbaanbegeleiding, bijvoorbeeld voor techniek.
Leerbegeleiding	De leerbegeleiding bouwt nog weinig differentiatie in om vanuit de talenten, eigen vragen, interesses en mogelijkheden van de leerlingen te werken. Door groepswerk beogen de leraren geregeld sociale vaardigheden en streven ze belangrijke attitudes na voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling.
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Zorg</i>	

3.1.1.9 Lager onderwijs: ICT

Voldoet niet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT in onvoldoende mate op een geïntegreerde manier, binnen verschillende leergebieden en onderwijsactiviteiten na. Het aanbod is onvoldoende gradueel opgebouwd. De materiële voorzieningen zijn in de onderbouw te beperkt om te kunnen spreken van een door ICT ondersteunde leeromgeving. De ICT-vaardigheden van de leerlingen worden niet in kaart gebracht.

<p>Curriculum</p> <p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Referentiekader</i></p> <p><i>Planning</i></p> <p><i>Evenwichtig en volledig</i></p> <p><i>Samenhang</i></p> <p><i>Brede harmonische vorming</i></p> <p><i>Actief leren</i></p>	<p>Het schoolteam heeft geen eigen planning om systematisch en gradueel de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT na te streven. Recent lijsten de leerkrachten de ICT-activiteiten op en ordenen ze deze volgens de eindtermen. De meeste leerkrachten zeggen het vernieuwde leerplan mediaopvoeding (waarin deze leergebiedoverschrijdende eindtermen zijn opgenomen) te kennen, maar ze stemden hun aanbod er nog niet op af. Het schoolteam is te weinig vertrouwd met de uitgangspunten en dieperliggende betekenis van dit leerplan en deze eindtermen.</p> <p>De meeste teamleden leveren inspanningen om de leerlingen in de computerklas met ICT in contact te brengen. Dit blijft evenwel veelal beperkt tot inoefenen of toepassen van zaken die eerder in de klas werden aangebracht. Eigen ideeën creatief vorm geven; digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren; ICT gebruiken bij het voorstellen van informatie aan anderen en ICT gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren, komen slechts fragmentair en te weinig gradueel opgebouwd aan bod.</p> <p>Uit de gesprekken blijkt dat meerdere leerkrachten weinig zicht hebben op hoe ze ICT op een functionele manier kunnen integreren in verschillende leergebieden en onderwijsactiviteiten.</p>
<p>Materieel beheer</p> <p>Uitrusting</p> <p><i>Leermiddelen</i></p>	<p>De school beschikt over een goed uitgeruste computerklas. In een beurtsysteem kunnen alle klassen wekelijks computerklas gebruiken. Niet alle leerkrachten doen dit consequent.</p> <p>In de klassen van de onderbouw zijn er geen bijkomende ICT-voorzieningen voor de leerlingen. Internet is in deze klassen niet beschikbaar. De beperkte materiële voorzieningen en de kansen om in deze klassen zelfstandig te oefenen en te leren in een door ICT ondersteunde leeromgeving zijn te beperkt. Het digitale bord in het vergaderlokaal compenseert dit onvoldoende. De klassen van de bovenbouw beschikken over eigen klascomputers en zijn uitgerust met een digitaal bord dat kwaliteitsvol wordt gebruikt.</p>
<p>Evaluatie</p> <p>Evaluatiepraktijk</p> <p><i>Evenwichtig en representatief</i></p> <p><i>Leerlingvolgsysteem</i></p> <p><i>Gericht op bijsturing</i></p>	<p>Het team kan niet terugvallen op een visie over de manier waarop ze ICT wil evalueren. Expliciete evaluatie waarbij de onderwijzers de ICT-competenties van de leerlingen linken aan de eindtermen met het oog op bijsturing gebeurt niet. In de rapportering wordt binnen geen enkel leergebied of op een andere manier verduidelijkt welke ICT-vaardigheden verworven zijn.</p>
<p>Begeleiding</p> <p>Leerbegeleiding</p> <p><i>Zorg</i></p>	<p>Met inoefenprogramma's voor Nederlands en wiskunde krijgen de leerlingen kansen om basisvaardigheden in te oefenen en te automatiseren. Enkele teamleden verkenden hoe ze leerlingen met een specifieke leerstoornis met een compenserend softwareprogramma kunnen ondersteunen, maar dit wordt nog niet toegepast.</p>

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De directeur die als preventie-adviseur optreedt neemt deze bijkomende taak sterk ter harte. Ze laat zich hierbij voor een aantal zaken door een externe organisatie ondersteunen. De externe ondersteuning behelst zowel administratieve aangelegenheden als de noodzakelijke controles en jaarlijkse rondgang. De directeur beschikt over een geconcretiseerd globaal preventieplan en een jaaractieplan. Ze hanteert deze documenten als een functioneel werkdocument. De directeur kan in voldoende mate aantonen dat ze een systematische risicobeheersing nastreeft. Ondanks deze goede intenties is de procedure voor het aankoop- en indienststellingsbeleid nog niet uitgeschreven en kan de werking van het overlegorgaan of het comité preventie en bescherming op het werk worden geformaliseerd door onder meer een huishoudelijk reglement op te stellen.

De werkwijze van de school toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel en interne of externe deskundigen. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. Hoewel de directeur aangeeft dat het schoolbestuur in de nodige fondsen voorziet, ontbreekt een concrete budgettering in het globaal preventieplan en/of het jaaractieplan.

Het beleid is er zich van bewust dat niet alle gebouwen en lokalen voldoen aan de (huidige) bewoonbaarheids-, veiligheids- en hygiëne-eisen. Een aantal klassen huist momenteel in sterk verouderde en niet langer (voor onderwijs) geschikte lokalen. Bovendien ontbreken noodzakelijke voorzieningen om hedendaags onderwijs te geven. De school beschikt over de mogelijkheid om de betrokken klassen in andere lokalen onder te brengen. Ze dient dit dan ook onverwijld te doen. Niet in alle lokalen is de minimale vloeroppervlakte per leerling beschikbaar. De directeur kan, ondanks herhaaldelijk aandringen bij de lokale brandweer, geen recent brandpreventieverslag over de gebruikte lokalen en het domein voorleggen. Dit leidt ertoe dat niet alle noodzakelijke instructies en/of pictogrammen betreffende de evacuatie zichtbaar zijn. De school beschikt niet over een milieumelding of milieuvergunning. Indienstellingsverslagen voor alle aanwezige toestellen ontbreken. De beschikbare asbestinventaris beantwoordt niet langer aan de actuele situatie en werd niet door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer geïncasseerd.

De school beschikt over een minimum aan noodzakelijke uitrusting voor het verzorgingslokaal / de verzorgingsruimte. De inrichting ervan gebeurde niet op advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en het comité. Niet alle producten met gevaarlijke eigenschappen zijn van de noodzakelijke etiketten voorzien of zijn voldoende veilig opgeborgen.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne omwille van het ontbreken van de noodzakelijke brandpreventieverslagen en het niet voldoen van een gebouw aan de bewoonbaarheids-, veiligheids- en hygiëne-eisen en aan de minimale comfortvoorwaarden om op een actuele manier les te geven.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolwerkplan bevat een beknopte visie op zorgverbreding. Deze zorgvisie wordt nog niet expliciet geconcretiseerd in een duidelijk zorgtraject dat de verschillende fasen van de leerbegeleiding beschrijft. In de praktijk kunnen de meeste teamleden vanuit hun professioneel handelen evenwel aangeven hoe ze als eerste verantwoordelijke voor een brede basiszorg deze opdracht waarmaken.
- Waardevol is dat het schoolteam een aantal acties rond socio-emotionele ontwikkeling en taalvaardigheid vanuit de vroegere GOK-werking laat verder lopen.
- Ondersteuning** Een aantal leerkrachten hebben een ambulante opdracht als zorgleerkracht. Een ervaren zorgcoördinator stuurt de zorgwerking aan. De samenwerking tussen de klastitularis en de zorgleerkracht verloopt doorgaans vlot door frequent, formeel en informeel overleg en de ondersteuning van de zorgcoördinator. Het schoolteam probeert bij gesignaleerde problemen doorgaans om 'kort op de bal te spelen'. Het team heeft maar beperkt ervaring in de omgang met functionele handelingsplannen. Het schoolteam heeft frequent formeel overleg over de risicokinderen. Vanuit observaties en resultaten detecteren de leerkrachten deze kinderen. Alle informatie uit kindbesprekingen wordt gebundeld in een elektronisch systeem.
- Een van de zorgleerkrachten ondersteunt ook twee anderstalige nieuwkomers. Een leerkracht treedt op als 'groene leerkracht' waar kinderen met socio-emotionele vragen en problemen bij terecht kunnen.
- Doeltreffendheid** Het schoolteam heeft de doeltreffendheid van haar leerbegeleiding nog niet expliciet onderzocht. De huidige organisatie van de zorgwerking vertrekt deels vanuit een duidelijke beginsituatieanalyse van zorgnoden van leerlingen, maar is ook gegroeid uit pragmatische keuzes om te kunnen omgaan met een aantal grote klasgroepen. Een kritische en diepgaande analyse van de resultaten van genormeerde en externe toetsen op klas- en schoolniveau en de evaluatie van het rendement van de leerbegeleiding gebeurt nog weinig. De registratie en evaluatie van uitgezette zorginterventies is beknopt maar efficiënt.
- Ontwikkeling** Hoewel er geen formele evaluatie van de leerbegeleiding gebeurt, is er wel sprake van ontwikkeling. Het schoolteam is er zich van bewust van een nood aan een meer geconcretiseerde zorgvisie die de verschillende fasen van het zorgcontinuüm beschrijft. Ook het feit dat de zorgcoördinator dit schooljaar halftijds directeur is, noopt er toe om de organisatie en de taakinving van de zorg op schoolniveau opnieuw te bekijken.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** In een afsprakennota voor de leerkrachten zijn op verschillende plaatsen richtlijnen in verband met hoe te evalueren terug te vinden. Deze richtlijnen hebben vooral betrekking op quoteren, verbeteren en de frequentie van de evaluatie voor een aantal items. Het schoolteam heeft evenwel nog geen duidelijke visie over hoe ze haar evaluatiepraktijk vorm wil geven voor alle leergebieden. De visie vanuit de leerplannen van de verschillende leergebieden vormen hierbij geen inspiratiebron. De evaluatiepraktijk is vooral gebaseerd op gewoontes om via observaties en toetsen, na te gaan in welke mate de leerlingen de leerinhouden hebben verworven. Waardevol is dat het schoolteam zowel in de kleuter als in de lagere afdeling systematisch oog heeft voor het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. De resultaten van observaties en evaluaties zetten vooral aan tot zorg op leerlingniveau.
- Ondersteuning** In de kleuterafdeling vertrouwt het team vooral op de eigen observaties om de ontwikkeling van de kinderen op te volgen. Het kindvolgsysteem legt enigszins de link met de nagestreefde doelen. De onderwijzers voorzien in een meer leerplangerichte evaluatiepraktijk voor die leergebieden waar onderwijsleerpakketten evaluatiemiddelen aanbieden. Ze nemen deze toetsen over of laten zich erdoor inspireren om eigen toetsen aan te maken. In beide niveaus vullen de leerkrachten de evaluatiepraktijk aan met externe, genormeerde testen. Het zorgteam biedt in de beide niveaus ondersteuning na de afname van deze genormeerde toetsen.
- Doeltreffendheid** Een aantal leerlingenevaluaties zijn onderwerp van overleg en leiden tot hulpverlening. In die zin is de evaluatiepraktijk doeltreffend. Het schoolteam stelt zich evenwel niet de vraag of de evaluatiepraktijk voldoende doeltreffend is om voor alle leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen de effecten in kaart te brengen. Het schoolteam heeft weinig zicht op de eigen sterktes en zwaktes van haar gebruikte observatie- en evaluatiepraktijk.
- Ontwikkeling** Om een vergelijking met een norm mogelijk te maken, vullen leraren de evaluatiepraktijk aan met externe testen: de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem voor lezen, spelling en wiskunde, en de genormeerde tests in de kleuterafdeling. De school neemt ook deel aan de eindproeven voor Nederlands en wiskunde van de koepel. Het schoolteam is er nog niet aan toe om de resultaten van deze proeven te analyseren op klas- en schoolniveau. Ze benutten deze outputgegevens te weinig om in het kader van de interne kwaliteitszorg weloverwogen doelen en acties op school- en leerkrachtniveau op te zetten.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Dit schooljaar wordt de school geleid door een duo directeurs. De ene directeur heeft een lange staat van dienst binnen deze opdracht. Zij slaagde er in om na de vorige doorlichting de school terug op de sporen te zetten en uit te bouwen tot een professionele leeromgeving. Onder haar leiding zijn ook de gebouwen in de afdeling 4e Regiment Karabiniersstraat op doordachte wijze gerenoveerd. Ook de concrete plannen voor de verdere renovatie van het gebouwencomplex liggen klaar.
- Haar duopartner sedert september, is tevens de zorgcoördinator van de school. Vanuit deze ervaring kent ze de kinderen maar ook de werking binnen de verschillende klassen.
- Beiden streven er naar om op een participatieve en kwaliteitsvolle manier het schoolteam richting te geven. Hierbij is het wel duidelijk dat de directeur de eindverantwoordelijkheid draagt, indien noodzakelijk moeilijke beslissingen durft nemen, het beleid opvolgt en waar nodig bijstuurt.
- De directeur deed regelmatig klasbezoeken en houdt functionerings- en evaluatiegesprekken.
- Visieontwikkeling** Het schoolteam gebruikt pedagogische studiedagen en personeelsvergaderingen om gezamenlijk te werken rond de vooropgestelde prioriteiten. Dit draagt samen met het structureel overleg tussen leerkrachten en zorgleerkrachten, binnen het zorgteam, met externe partners en binnen werkgroepen bij tot de deskundigheidsbevordering van het team.
- Besluitvorming** Het schoolteam neemt voldoende initiatieven om informatie uit te wisselen en tot beslissingen te komen. Er is zowel informeel als formeel overleg. De personeelsvergaderingen zijn een middel om tot voldoende participatieve besluitvorming te komen.
- Kwaliteitszorg** De directeurs en het team zetten al een aantal stappen in het kader van de interne kwaliteitszorg.
- Het schoolteam beschikt over een concrete visietekst 'Kwaliteitszorg in de klas'. Deze visie beschrijft en concretiseert hoe het schoolteam werk maakt van een positief klas- en schoolklimaat en de relationele vorming stimuleert.
- Ook de recente evaluatie en bijsturing na twee jaar werken met een nieuwe methode wereldoriëntatie (mens en maatschappij, wetenschappen en techniek), wijst op oog voor interne kwaliteitszorg.
- De school verzamelt nog maar beperkt outputgegevens op leerling-, groeps- of schoolniveau zoals evaluatiegegevens van genormeerde toetsen. Diepgaande analyses van de verzamelde gegevens gebeurt te beperkt. De school laat zo kansen liggen om relevante informatie te benutten om haar eigen kwaliteit op een gestructureerde wijze te bewaken en te verbeteren. De resultaten op koepelgebonden toetsen op het einde van het zesde leerjaar zijn nog geen overlegmaterie binnen de school. Samen mogelijke sterktes, zwaktes en onderliggende verklaringen voor de groeps- en schoolresultaten blootleggen, komt nauwelijks voor. De verzamelde informatie is geen aanzet tot doelgerichte bijsturing van het onderwijskundig handelen op groeps- en schoolniveau.

- Talenbeleid** De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Meerdere leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. De leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam concretiseerde het talenbeleid in een plan met concrete doelen en acties op kind, leerkracht- en schoolniveau.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.
- Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Hierbij bouwt het team voort op acties die vanuit de vroegere GOK-werking werden ontwikkeld. De schoolorganisatie zorgt er voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten aan op de vooropgestelde doelen.
- Het schoolteam kent de effecten van de acties binnen het zorg- en het gelijke onderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers bieden een activiteiten aanbod met ruime kansen voor kleuters om zich breed en harmonisch te ontwikkelen voor het leergebied mens en maatschappij, wetenschappen en techniek.
- Het schoolteam in de lagere afdeling levert waardevolle inspanningen om een volledig en evenwichtig aanbod voor Nederlands en mens en maatschappij, wetenschappen en techniek te realiseren.
- Het schoolteam neemt diverse initiatieven om het lezen te bevorderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De inspanningen van de meeste kleuteronderwijzers om de ruime klassen in te richten tot een uitdagende en kansrijke speel- en leeromgeving die de kleuters volop ontwikkelingskansen biedt om te experimenteren en te exploreren.
- De aandacht voor voldoende doorstroming en graduele opbouw in mens en maatschappij, wetenschappen en techniek in de lagere afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De zorg om op democratische en participatieve manier te werken aan gezamenlijke besluitvorming en visieontwikkeling.
- De zorg voor een hedendaagse infrastructuur in de afdeling 4e Regiment Karabiniersstraat die bijdraagt aan een aangename en uitdagende leef- en leeromgeving.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De keuze voor een eenduidig referentiekader in de kleuterafdeling kan de doelenselectie en de bewaking van een evenwichtig en volledig aanbod ondersteunen.
- Het schoolteam van de lagere afdeling kan permanent aandacht behouden voor een aanbod dat aansluit bij de visie en de inhoud van het leerplan mens en maatschappij, wetenschappen en techniek.
- Het beleid kan rekening houden met alle bemerkingen opgenomen in de lijst bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne om te voldoen aan deze erkenningsvoorwaarde.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam in de kleuterafdeling kan bindende afspraken maken om de gelijkgerichte samenwerking tussen parallelgroepen en tussen leerkrachten die met dezelfde leerlingengroepen werken te optimaliseren.
- Het schoolteam kan de zorgvisie verder concretiseren in een zorgcontinuüm.
- Het schoolteam kan de leerbegeleiding verder versterken door een meer handelingsgerichte aanpak op langere termijn bij leerlingen met dieperliggende leer- en ontwikkelingsproblemen.
- Het schoolteam kan investeren in een gezamenlijke visieontwikkeling rond hun evaluatiepraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De verdere uitbouw van de interne kwaliteitszorg door o.m. de analyse van de resultaten van genormeerde en externe toetsen aan te grijpen om de eigen sterktes en zwaktes in kaart te brengen en waar nodig bij te sturen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers moeten voor Nederlands de ontwikkelingsdoelen nastreven en de leerplandoelen volledig, evenwichtig en gradueel toepassen.
- De onderwijzers in de lagere afdeling moeten bij de leerlingen alle leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT (op een geïntegreerde manier) nastreven.
- De school moet onverwijld de klassen uit het gebouw kant 'Canadalaan' verhuizen om te voldoen aan de woonbaarheids-, veiligheids- en hygiëne-eisen.
- De school moet beschikken over een brandpreventieverslag over de gebruikte gebouwen en het domein.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
  - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands.
  - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor ICT.
- voor de **erkenningvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **27-10-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **overige erkenningvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Johan LAMOTE de inspecteur-verslaggever	Carine MOYAERT - Nele COOL de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	